

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY VIII

SPRAWNOŚCI	WYMAGANIA			
	Ocena: dopuszczający	Ocena: dostateczny	Ocena: dobry	Ocena: bardzo dobry
CZYTANIE	<ul style="list-style-type: none"> -czyta poprawnie i wyszukuje informacje w tekście - rozumie ogólny sens przeczytanego tekstu - odróżnia fakty od fikcji literackiej - czyta, starając się zrozumieć tekst na poziomie dosłownym - dostrzega symbole w tekście - stara się rozpoznać styl biblijny, naukowy, popularnonaukowy - wskazuje środki poetyckie - potrafi stworzyć notatkę na podstawie przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> -czyta poprawnie i wyszukuje informacje w tekście oraz podejmuje próbę ich interpretacji - czyta tekst ze zrozumieniem, potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące tekstu - stara się rozpoznać styl biblijny, naukowy, popularnonaukowy - wypowiada się na temat utworu - stara się formułować argumenty, komentować, wyciągać wnioski z przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - czyta różnorodne teksty językowe biegle i poprawnie pod względem dykcji, pauzowania, akcentowania - samodzielnie notuje i hierarchizuje informacje - samodzielnie odczytuje metaforykę i symbolikę utworu literackiego - określa ideę utworu - odkrywa w literaturze refleksje, uczucia, postawy wpisane w dzieła różnych okresów i kręgów kulturowych, porównuje je ze współczesnością 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje czytania interpretacyjnego - odczytuje symbole występujące w tekście - wyjaśnia, na czym polegają cechy stylu biblijnego, naukowego, popularnonaukowego - dostrzega związki utworu z kontekstem biograficznym i historycznym - argumentuje, wykorzystując cytaty, samodzielnie komentuje, wnioskuje
PISANIE	<ul style="list-style-type: none"> - dba o estetykę pisma, właściwy kształt liter, ich połączenie, odległości między wyrazami - poprawnie stosuje akapity - zachowuje właściwe marginesy - konstruuje wypowiedzi z zachowaniem zasady trójdzielnej kompozycji - redaguje zaproszenie, dedykację, ogłoszenie, zawiadomienie, opowiadanie, list, opis, sprawozdanie, reklamę, recenzję filmu i książki, rozprawkę, reportaż, CV, list motywacyjny, podanie, życiorys, wywiad, przemówienie - formułuje tezy i hipotezy - tworzy wypowiedź pisemną dłuższą niż połowa wyznaczonego miejsca 	<ul style="list-style-type: none"> - dba o estetykę pisma, właściwy kształt liter, ich połączenie, odległości między wyrazami - poprawnie stosuje akapity - zachowuje właściwe marginesy - umie napisać opowiadanie, opis, opowiadanie z dialogiem, dedykację, ogłoszenie, streszczenie, charakterystykę, sprawozdanie, list, dialog, biografię, autobiografię, recenzję, rozprawkę, reportaż, CV, list motywacyjny, podanie, życiorys, wywiad, przemówienie - pisze poprawnie pod względem ortograficznym, gramatycznym, stylistycznym, kompozycyjnym - formułuje tezy, hipotezy, gromadzi argumenty i kontrargumenty - tworzy wypowiedź pisemną dłuższą niż połowa wyznaczonego miejsca 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie redaguje wypowiedzi pisemne - samodzielnie i poprawnie redaguje opowiadanie, opis, opowiadanie z dialogiem, dedykację, ogłoszenie, streszczenie, charakterystykę, sprawozdanie, list, dialog, biografię, autobiografię, recenzję, rozprawkę, reportaż, CV, list motywacyjny, podanie, życiorys, wywiad, przemówienie, reportaż - pisze poprawnie pod względem ortograficznym, gramatycznym, stylistycznym, kompozycyjnym - podaje cechy rozprawki, recenzji, reportażu, wywiadu, listu motywacyjnego, podania, CV - wskazuje różnice i podobieństwa listów tradycyjnych i elektronicznych - sprawnie używa środków językowych w celu perswazji, argumentacji 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje plany szczegółowe różnych wypowiedzi pisemnych, a następnie rozwija je - stosuje właściwe znaki graficzne w tekście, samodzielnie przekształca tekst fabularny na dramatyczny - pisze poprawnie pod względem ortograficznym, gramatycznym, stylistycznym, kompozycyjnym - samodzielnie i poprawnie redaguje opowiadanie, opis, opowiadanie z dialogiem, dedykację, ogłoszenie, streszczenie, charakterystykę, sprawozdanie, list, dialog, biografię, autobiografię, recenzję, rozprawkę, reportaż, CV, list motywacyjny, podanie, życiorys - określa rolę poszczególnych elementów rozprawki, reportażu, listu motywacyjnego, CV, życiorysu, podania - pisze artykuły do szkolnej gazetki
WIEDZA O KULTURZE I JĘZYKU	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia rodzaje literackie: epikę, lirykę, dramat - zna gatunki należące do poszczególnych rodzajów literackich - dostrzega cechy stylu biblijnego, naukowego, popularnonaukowego - poznaje cechy stylu potocznego - odróżnia styl oficjalny, nieoficjalny, intencję wypowiedzi - przekształca język poetycki na język prozy 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia tekst publicystyczny, naukowy - wie, czym jest cytat - zna pojęcia fraszka, ballada, akt, scena, komedia, tren, tragedia, komizm, didaskalia, tekst główny, symbol, alegoria, kontekst, dialekt, gwara, homonim, skrót, skrótowiec, przenośnia, motyw biblijny, styl biblijny, apostrofa, adresat, wyznaczenie liryczne, personifikacja, podmiot liryczny, oksymoron, liryka, fikcja literacka, gatunki epickie, proza, morał, sentencje, epitet, 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie i poprawnie wskazuje cechy rodzajów literackich - zna pojęcia związane z Biblią i świadomością operuje nimi - zna pojęcia z zakresu teorii literatury i poprawnie je stosuje, wyjaśnia ich rolę w tekście, a także podaje ich znaczenie - wyjaśnia cechy stylu biblijnego, naukowego, popularnonaukowego - samodzielnie i poprawnie wskazuje cechy stylu potocznego, odróżnia styl oficjalny, 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie przekształca język poetycki na język prozy - zna poznane na lekcjach pojęcia i potrafi nimi biegle operować (pojęcia wymienione w kolumnie drugiej) - wyjaśnia rolę środków poetyckich w tekście - bezbłędnie wyodrębnia elementy świata przedstawionego - poprawnie redaguje reklamę, wskazuje środki perswazji w reklamach

	<ul style="list-style-type: none"> - zna cechy reklamy - dostrzega zróżnicowanie słownictwa - dostrzega różnice w języku mówionym i pisanym - zna pojęcia: synonim, antonim, homonim, związek frazeologiczny, neologizm, dialekt, kolokwializm - zna podstawy fonetyki (pojęcia: głoska, sylaba, akcent) 	<ul style="list-style-type: none"> przenośnia, porównanie, rym, rytm, , wers, wiersz, wiersz sylabiczny, neologizm, wątek, epizod, nauka moralna, akt, scena, animacja, dialog, monolog, biografia, autobiografia, retoryka - dostrzega zróżnicowanie słownictwa i potrafi wskazać jego odmiany (dialekt, gwara) - sprawnie posługuje się środkami językowymi - próbuje wzbogacać swoje wypowiedzi związkami frazeologicznymi - zna podstawy fonetyki (pojęcia: głoska, sylaba, akcent, upodobnienia) 	<ul style="list-style-type: none"> nieoficjalny, wskazuje intencję wypowiedzi - potrafi odnaleźć i wskazać środki stylistyczne - operuje wszystkimi pojęciami literackimi (wymienionymi przy ocenie dostatecznej) - rozumie, czym jest norma językowa i stosuje normy stosownie do sytuacji - rozumie, na czym polega błąd językowy - prawidłowo używa skrótowców, określa ich funkcje - zna pojęcie homonimów, synonimów, antonimów, neologizmów i poprawnie wskazuje je w tekście - rozróżnia odmiany języka (dialekt, gwara) i wskazuje przyczyny jego zróżnicowania - umiejętnie posługuje się związkami frazeologicznymi - zna podstawy fonetyki i wykorzystuje wiedzę w poprawnej wymowie i pisowni 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje i interpretuje wszystkie poznane gatunki literackie - stosuje normę językową odpowiednią do danej sytuacji - wyróżnia środowiskowe odmiany języka, wskazuje przyczyny ich zróżnicowania - stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach - biegle posługuje się pojęciami z zakresu fonetyki, wskazuje na upodobnienia fonetyczne, wyjaśnia zasady pisowni
GRAMATYKA I ORTOGRAFIA	<ul style="list-style-type: none"> - zna zasady ortograficzne i stosuje je - stara się właściwie stosować interpunkcję w wypowiedzeniach złożonych - zna części mowy, ich znaczenie oraz odmianę - zna zasady pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy - zna zasady dotyczące przytaczania cudzych wypowiedzi - odróżnia mowę zależną od niezależnej - rozpoznaje imiesłowcy jako formy czasownika - zna różnice pomiędzy zdaniami złożonymi współrzędnie i podrzędnie - zna i odróżnia części mowy i części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> - zna zasady ortograficzne i stosuje je - stara się właściwie stosować interpunkcję w wypowiedzeniach złożonych - zna części mowy, ich znaczenie oraz odmianę - zna zasady pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy - rozpoznaje rodzaje zdań złożonych - rozróżnia imiesłowcy - odróżnia i przekształca mowę zależną w niezależną (i odwrotnie) - potrafi wskazać części zdania i odpowiadające im części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> - zna zasady ortograficzne i stosuje je - nie popełnia błędów ortograficznych - rysuje wykres, rozpoznaje rodzaje wypowiedzeń - określa imiesłowcy, rozpoznaje je - stosuje różne typy wypowiedzeń w wypowiedziach ustnych i pisemnych - właściwie posługuje się znakami interpunkcyjnymi - określa funkcje mowy zależnej i niezależnej - tworzy wyrazy pochodne, wskazuje temat słowotwórczy i formant, tworzy rodziny wyrazów, wskazuje rdzeń i rdzeń oboczny, nazywa oboczności, tworzy wyrazy złożone, rozróżnia: zestawienia, zrosty, złożenia - umiejętnie dokonuje rozbioru gramatycznego zdania 	<ul style="list-style-type: none"> - zna zasady ortograficzne i stosuje je - nie popełnia błędów ortograficznych - dokonuje rozbioru gramatycznego i logicznego zdania - rysuje wykres - zna różnice między mową zależną i niezależną i biegle posługuje się nimi podczas lekcji - zna i poprawnie nazywa poznane pojęcia ze słowotwórstwa – rozpoznaje je, samodzielnie tworzy i nazywa poszczególne elementy - przekształca imiesłowowe równoważniki zdania w zdania złożone (i odwrotnie) - nazywa i określa funkcję różnych typów zdań - nazywa i określa funkcję poznanych imiesłowów - wykorzystuje wiedzę funkcjonalnie
LEKTURY (CZYTELNICTWO)	<ul style="list-style-type: none"> - zna omawiane fragmenty Biblii, mitologii - przeczytał: <i>Quo vadis, Pana Tadeusza, Latarnika, Szyfowe prace, Siłaczkę, Oskara i panią Różę, Dywizjon 303</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - zna utwory czytane na lekcji - przeczytał: <i>Quo vadis, Pana Tadeusza, Latarnika, Szyfowe prace, Siłaczkę, Oskara i panią Różę, Dywizjon 303</i> - potrafi streszczać i analizować treść lektur 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje i interpretuje lektury omawiane w całości: - przeczytał: <i>Quo vadis, Pana Tadeusza, Latarnika, Szyfowe prace, Siłaczkę, Oskara i panią Różę, Dywizjon 303</i> - szuka kontekstów, wyciąga wnioski, odnosi treść do życia 	<ul style="list-style-type: none"> - dodatkowo przeczytał 2 lektury, 2 artykuły - analizuje, interpretuje, szuka kontekstów, wyciąga wnioski, odnosi treść do życia - pisze recenzje przeczytanych książek do gazetki szkolnej

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania edukacyjne na ocenę bardzo dobrą, a ponadto potrafi sprawnie operować zdobytą wiedzą i umiejętnościami, stosować je w sytuacjach nietypowych oraz powiązać je z innymi dziedzinami wiedzy.